

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Ք.

Համալուրացի Պ. Կարապետ Քեալաշեանց ձեռամբ Տէր Աւետիքեան Գրիգոր քահանայի նուիրելով յօգուտ ձեմարանի 10 բուրլի՝ խոստացել է նոյնպիսի գումար նուիրել իւրաքանչիւր տարի:

Աստուած ի հաճոյս ընդունելով Պարոնի սրտագին նուէրը ըիւրապատիկ բարեօր վարձատրէ ըստ հոգւոյ և ըստ մարմնոյ:

Տփլիսու Ներսիսեան Հոգևոր Գլխոցի Հոգարարձութիւնը ի 5ն Մարտի № 128 գրութեամբ հաղորդումէ որ Թիֆլիզի քաղաքացի Գրիգոր Շիօյեանց վախճանելիս՝ բերանացի աւանդած լինելով իւր սեպհականութիւնից 5000 բուրլի յատկացնել Ներսիսեան Հոգևոր գլխոցին, տոկոսիքով իւր անուամբ մի որդեկիր պահելու, այս գումարը յիշեալ գլխոցի Հոգարարձութիւնը հանգուցեալ Գրիգոր Շիօյեանցի ամուսին Տիկին Աէկելից ստացած լինելով խնդրումէ հրատարակել ի գիտութիւն Հայ հասարակութեան, և ի սրտագին շնորհակալութիւն առ բարեպաշտ Տիկինն:

Խմբագրութիւնս հրատարակելով այս՝ բարեմաղթումէ առ Աստուած ի լոյս երևաց իւրոց հանգուցանել հանգուցեալ Գրիգոր Շիօյեանցի հոգին և Ս. Հոգւով մխիթարել հանգուցելոյ այլի Տիկնոջ և միւս ազգականների ու բարեկամների սիրտը:

Մոսկովայից գրումն.

«Մոսկուա՝ բաղմամբ յարգողք մեր ականաւոր հայերէնագէտ ՄԿԲՏԶԻ ԷՄԻՆ. որ ընտիր գրութեանքով ճոխացուցել է գրականութիւնը, որպէս և եղևոր ժամանակ և արդիւնաշատ աշխատել է մանկավարժական ասպարիցում — մտադիր են հասարակական համակրանք ցուցանել նորան և՛ ի պատիւ նորա ՅԻՄՆԱՄԵԱՅ արգասաւոր գործունէութեան մեծարել նորան հանդիսապէս:

«Հանդիսիս կարգադրաց խումրը պարտ համարի անձին, . . . Հայր, ծանուցանել Ձեզ այս մասին, յայտնելով միանգամայն, թէ հանդէսը լինելու է / 10 Ապրիլի 1886 թ. Լազարեան ձեմարանը՝ այսպիսի եղանակաւ, մատուցումն ուղերձաց անձնական շնորհաւորութիւնք, ընթերցումն ողջունական թղթաց, հեռագրաց և այլն:

«Ամենայն գրաւոր հաղորդակցութիւնք խնդրեն ուղարկել Լազարեան ձեմարանի վերատեսուչ պ. Գէորգ Քանանեանցի հասցէի:»

—Մեծապատիւ Պ. Մկրտիչ Էմին է մինը Լազարեան ձեմարանի երկարատե և արդիւնաւոր վաստակաւորներից: Նա ուսուցչութեամբ և ուսուցչապետութեամբ իւր յիշատակը իւր բաղմամբ աշակերտների մէջ յաւերժացնելուց դատ իրրե ներհուն հայագէտ ի լոյս ածելով նախնեաց պատուական երկերից մի քանիսը և գիտնական ծանօթութեամբ լուսարանելով իւր հրատա-

րակութիւնները՝ յարգելի և պատուական ընծայած է իւր անձը։ Հայագէտ գիտնականը ազգիս բարոյն համար մի մեծ և անգնահատելի ծառայութիւն ևս է մատուցել՝ մեր պատմական գրքերից յատկապէս Մովսէս Խորենացին և հոգեւոր մատենաներից՝ Շարականը թարգմանելով ռուսերէն։ որով՝ միշտ է տուել լուսաւորեալ աշխարհին ծանօթ լինելու մեր ազգաբանութեանը և եկեղեցու սգոյն։

Շնորհակալութեամբ ստացանք Ալենեակոյ Միթարեան հայ կաթողիկոսի տիտի «Բաղմալէպ» պարբերական հրատարակութեան Հոկտեմբեր և Նոյեմբեր և Նեկտեմբեր եռամսեակը՝ որ ամբողջապէս նուիրած է բաղմարլին Հ. Ալենոյ վարդապետ Ալիշանի «Սիսուան» նոր հրատարակութեանը։

Շնորհակալութեամբ ստացանք «Ճաշակ ոսկեղէն դարու» ամսութիւնի ա. և բ. համարները։

Այս ամսատետրակը հրատարակումէ Կ. Պօլսում՝ ընդ խնամով Յ. Գուրգէն և Ա. Մ. Գարագաշեան էֆէնտիներին։

Հրատարակիչների նպատակն է գրարար լեզուով հրատարակելով իրանց թերթը՝ ազգիս հին բարբառը յեղեղել և մի և նոյն ժամանակ նոր աշխարհարար կանոնադրելու մի նպատակ ընձեռել։

«Ճաշակ ոսկեղէն դարու» ամսատետրը իւր՝ մանուկներին մատչելի յօդուածներով և սահուն ու գիւրիմաց ոճով կարող է պիտոյանալ դպրոցական մանկանց՝ հրապոյր գտնելով դէպի ոսկեղէն դարու դպրութիւնը։

Յաջողութիւն ենք ցանկանում հրատարակիչներին։

Թերթի բաժանորդագինը գաւառներում՝ 31 դահեկան է։

Հասցէն. Կ. Պօլիս. Չաքմաճըլար Յ. Գափաֆեան գրապաշտօնոց, առ խնամակալս որք են Յ. Գուրգէն և Ա. Մ. Գարագաշեան։

Մեր ընթերցողաց ուշադրութիւնը հրաւիրում ենք ամսատետրակիս մէջ «Հրաւեր Հայ ազգին» յօդուածի վերայ, ուր նկարագրուած են Մար Աթուրայ շինութիւնները՝ թէ որպիսի գրութեան մէջ են, և «Արձագանք» պատուական շարաթաթերթի Մեծ. Պ. Խմբագիրը որպիսի գրութեան մէջ գտել է դեռ 1884 թուին։

Շնորհակալութեամբ ստացանք Պ. Բարսեղ Քամալեանի փոխադրած «Երեք քաջեր» կոմեդիա մի արարուածով գրքոյկը, հեղինակութիւն հանգուցեալ Մ. Պէշիկթաշլեանի։

Գրքոյկը տպուած է Թիֆլիզ Թաֆշանէս Մարտիրոսեանի Տպարանում 1885 ամի՝ զինն է 20 կոպէկ։

Լրագրիներում կարգում ենք որ ի նպաստ Երուսաղէմայ Հայոց վանաց՝ Շէյխ Իւլ Իսլամի բարձ. դատարանում վճռուել է այն բաղմամեայ դատը որ վարումէր ումն Կարկուռ էֆէնդի բնդդէմ Երուսաղէմայ Ս Յակովբեանց վանաց՝ շինովի թղթերով տիրել ձգտելով նոյն վանքի սեպհակա-նութիւնը եղող մի գետին՝ որ աւելի քան 200 000 բուրլի արժէ։ Այս դատի այսպէս վճռուելուն համար Ամեն. Յարութիւն սրբազան պատրիարք ևս աշխատած է։

Աստուածային նախախնամութեան մի շնորհ է որ այս ժամանակիս Կ. Պօլսոյ պատրիարքական Աթոռի վերայ բաղմած է Ամեն. Յարութիւն Սրբազան Արքեպիսկոպոս, որ իւր բաղմամեայ փորձառութեամբ՝ շատ սուր բնաւորութիւն ստացած ազգային կենսական խնդիրներ անյողողդ տոկունութեամբ յառաջ վարելով՝ շատ տարածայնութեանց առաջքը առաւ. և բարեք յարարեցութեամբ առ Բարձրագոյն Դուռը՝ Կ. Պօլիս տարուած առաջնորդներին իրանց լեւեմքն ուղարկեց։

Նորին Ամենապատուութիւնը ընտրուած լինելով Երուսաղէմայ պատրիարք՝ հաստատուն յոյս ենք տածում թէ իրրեւ նոր շղթայակիր Գրիգոր, ոչ միայն Երուսաղէմի ծանր պարտքը կը յաջողի վճարել, այլ իմաստուն տնտեսութեամբ՝ Երուսաղէմի աթոռը ազգի պատուոյն վայել դրութեան կը վերածէ նիւթական և բարոյական հարստութեամբ։

Լրագրիներում ցաւօր սրտի կարդումներ թէ Սերաստացի մօտ 40 ընտանիք կաթողիկոսական են դիմել. կաթողիկական շարժում կայ նաև Զարսան-ձաղի մէջ։

Այս ցաւալի լուրը բնական է որ առած պիտի լինի նաև Կ. Պօլսոյ պատրիարքարանը, և որ առաջ պիտի ջանայ տնօրինել ինչ որ հարկաւորն է։ Աշխարհաւեր կաթողիկոսութիւնը մօտ 800 տարի է յուզումէ հայ ժողովրդեան խաղաղութիւնը։

Վեհափառ Հայրապետը Վաղարշապատի ժողովուրդը այս մեծի պահոցս մէջ հոգեւորապէս մխիթարելու համար հաճեցաւ հրամայել որ Մայր Տաճարում կիրակէ երեկոյեանները քարոզեն Գեր. Տեառք՝ Մեսրոպ և Երեմիա Եպիսկոպոսներ և Արժ. Հարք՝ Արիստակէս, Մամրէ և Եղիա Վարդապետը, իւրաքանչիւրը մի մի օր. իսկ գիւղի եկեղեցում՝ կիրակէ առաւօտները՝ Արժ. Յուսիկ Վարդապետ։

Քարոզը, մանաւանդ զգուշաւոր նախահոգութեամբ խօսեցուած քարոզը, բարոյական մեծ ազդեցութիւն ունի ժողովրդեան վերայ։

«Նոր — Գարը» Կ. Պօլսոյ «Հայրենիք» լրագրիւրից արտատուել է հետեւեալը.

«Գոհութեամբ կը լսեմք թէ՛ Վսեմ. Ասպետ Զունդ Աստուածատուր՝

անդաւակ լինելուն համար իւր ունեցած հարստութիւնը ազգին մանկուոյն կրթութեանց ծառայեցնելու համար՝ յատուկ կտակ մը պատրաստել է, կտակակատար կարգելով յետ մահուան իւրոյ Ս. Երուսաղէմայ Միաբանութիւնը ։

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆԻՔ.

(Ի ՓԵՏՐՎԱՐ ԱՄՍՈՅ ՕՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆՅ ՍԵՆՕԳԻ)

ՎԱՐՉԱԿԱՆԲ.

25. Փետր. Սինօղը շրջաբերականով առաջագրեց բոլոր վիճակաւոր առաջնորդներին, Կոնսիստորներին, Յաջորդներին և Հոգեւոր կառավարութեանց ըստ նախնաւանդ սովորութեան յանուն Ս. Միւռնի օրհնութեան նուիրատուութեան համար ժապաւինեալ տոմարներ տալ զործակալներին, ժողովրդեան սրտաբույի կամաւոր նուէրները օրինաւոր կարգաւ արձանագրելու և նուիրանաց հետ Սինօղին առաջարկելու համար։

25. Փետր. Սինօղը գոհութեամբ ընդունելով Ղ. Ղլարեցի պ. Գէորգ Սալեղեանի այս տարուայ 10 բուրլի նուէրը յանուն Ճեմարանի, առաջագրեց գանձապահին գրել մուտք Ճեմարանի նուիրատուութեանց մատենանում և ապահովագիր ուղարկել նուիրատուին Աստրախանայ Յովսէփ աւագ քահանայ Բունիաթեանի ձեռքով։

12 Փետ. Սինօղը ի նկատի ունելով Սինօղի անդամ Գեր. Յովակիմ Եպիսկոպոսի հրաժարականը, որով նորին Սրբազնութիւնը խնդրումէր արձակել նախիջեանու Վարմիր վանքի վանահայրութիւնից՝ վանահայր կարգեց նախաժողովի Ս. Ստեփաննոս վանից միաբան Արժ. Յակովբ վարդապետ Տէր Արրահամեանին։

5 Փետ. Սինօղը ըստ կոնդակի Վեհափառ կաթողիկոսի, Արժ. Յուսիկ վարդապետ Մովսիսեանին (ըստ թախանձանաց իւրոց առ Վեհափառ Հայրապետն) արձակեց վանական կառավարութեան անդամութիւնից և Արժ. Սարգիս վարդապետ Տէր Գասպարեանին նշանակեց նախագահ և նախանդամ նոյն կառավարութեան։